

Pozor na falešné sbírky

5.1.2023 - Markéta Johnová | Policie ČR

Nejen Tříkrálovou, ale i další veřejné sbírky využívají často podvodníci.

Jako každý rok, i letos, probíhá na území českých měst a vesnic od 1. do 15. ledna 2023 Tříkrálová sbírka, při nichž můžeme potkat v kostýmech Tří králů koledníky. Koledování podléhá přesným pravidlům. Skupinku tvoří obvykle tři koledníci v dětském věku převlečení za bájné mudrce, kteří se podle tradice přišli do Betléma poklonit novorozenému Ježíškovi. Koledníky lze rozpoznat podle průkazky vystavené Charitou ČR a potvrzené příslušnou diecézní Charitou. Průkaz obsahuje podpisy odpovědných osob, případně i razítko diecézní Charity. Údaje na průkazu koledníka musí souhlasit s údaji v jeho průkazu totožnosti, který si dárce může vyžádat.

Kasička musí být úředně zabezpečená místně příslušným městským či obecním úřadem nebo magistrátem. Číslo pokladničky musí souhlasit s číslem průkazky. Na kasičce je také nalepena nálepka se znakem Charity.

Během roku pořádají nejrůznější organizace veřejné sbírky na podporu různých věkových, či sociálních skupin. Celou řadu z nich známe již z minulosti, to jsou ty dobře fungující a osvědčené. Může se ale stát, že někdo uspořádá sbírku zcela novou, o které jsme třeba ani neslyšeli, anebo vybírá peníze v rámci sbírky, která již byla dávno ukončena. Zásadním rizikem je ale také to, že se někdo za veřejnou sbírku pouze schovává a peníze tak z lidí láká podvodným způsobem. Takové lidi nejčastěji najdete v místech, kde je vyšší koncentrace lidí, tedy u obchodních středisek, na parkovištích, trzích nebo poblíž zastávek městské hromadné dopravy. Nátlakem se pokusí ve vás vyvolat lítost a provinění v případě, když odmítnete peníze přispět. Nenechte se zviklat, řádně si promyslete, jestli chcete anebo můžete takto pomoci. Doporučujeme, abyste si veřejnou sbírku nejprve ověřili, než do kasičky darujete jakýkoliv příspěvek.

Seznam aktuálně pořádaných veřejných sbírek je k dispozici na webu Ministerstva vnitra České republiky.

Jak se bránit podvodníkům?

Jak se můžeme proti takovým podvodníkům vlastně bránit? Rádi bychom pomohli potřebným, ale prakticky netušíme, jestli se naše peníze dostanou do těch správných rukou. Odpověď je relativně jednoduchá. Musíme více předvídat a být obezřetní. Pokud nás někdo osloví se sbírkou, o které jsme nikdy neslyšeli, nebo máme zkrátka podezření, že není něco v pořádku, můžeme toho, kdo peníze vybírá, požádat, aby nám předložil příslušné doklady. V praxi to znamená, že by nám měl ukázat **kopii osvědčení příslušného krajského úřadu** (v případě Prahy magistrátu hlavního města), které potvrzuje, že konání sbírky bylo řádně nahlášeno a povoleno, a také **plnou moc od pořadatele sbírky s národně pověřené osoby, včetně údajů o právníkovi osobě, která sbírku pořádá.**

Zkontrolovat bychom si měli také kasičku, která by měla být řádně zapečetěna pečeti příslušného města. Legální výběrčí by se nám měl navíc věnovat, zodpovědět nám všechny dotazy, které nás zajímají, včetně například toho, na jaký účel budou vybrané peníze vlastně použity. Měl by nám také věnovat leták s informacemi o konkrétní organizaci a jejích aktivitách, včetně internetové adresy a telefonických kontaktů. Pokud jsou všechny tyto náležitosti splněny, není důvod pochybovat o věrohodnosti akce. V opačném případě se můžeme obrátit na městskou či obecní policii na lince 156, anebo Policii České republiky na lince 158, které její legálnost ověří.

Co není veřejnou sbírkou

Veřejnou sbírkou není sbírka konaná politickými stranami nebo politickými hnutími, spolky, společnostmi, svazy, hnutími a odborovými organizacemi mezi svými členy za účelem dosažení prostředků k plnění svých úkolů. Veřejnou sbírkou není ani sbírka konaná církvemi a náboženskými společnostmi k církevním nebo náboženským účelům, pokud se koná v kostelích, modlitebnách a jiných místech určených k provádění náboženských úkonů, bohoslužeb a obřadů.

Kdo může konat veřejnou sbírku

Veřejnou sbírku může konat pouze obec nebo kraj, v hlavním městě Praze rovněž městská část, dále jiná právnická osoba mající sídlo na území České republiky, anebo také právnická osoba se sídlem na území jiného členského státu Evropské unie, která má v České republice umístěnou organizační složku. Fyzické osoby veřejnou sbírku konat nemohou. Aby mohla být sbírka zahájena a vykonána, vydá příslušný krajský úřad podle sídla právnické osoby osvědčení o tom, že sbírku lze konat. V případě, že koná veřejnou sbírku kraj, musí osvědčení vydat Ministerstvo vnitra.

Jaké jsou sankce

V případě, že právnická osoba, anebo i fyzická osoba pověřená konáním sbírky, provádí sbírku nelegálně, anebo nesplnila všechny zákonné náležitosti, dopouští se správního deliktu dle zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a hrozí jí pokuta až do výše 500 000 Kč. Pokud by se prokázalo, že někdo úmyslně vybral v rámci nelegální sbírky více než 5 tisíc korun, dopustil by se trestného činu podvodu, za který trestní zákoník ukládá sazbu v dolní hranici až dvou let odnětí svobody.

<https://www.policie.cz/clanek/or-rakovnik-zpravodajstvi-pozor-na-falesne-sbirky.aspx>